

Реферат
на кваліфікаційну (магістерську) роботу
«Особливості подолання синдрому провини вцілілого у шукачів тимчасового захисту»

здобувачки вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 053 Психологія

Скоблєвої Наталії Леонідівни

Обсяг роботи – 95 с. **Кількість таблиць** – 1 табл. **Кількість рисунків** – 3 рис. **Список використаних джерел** – 65 найменувань, з них 27 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження - синдром провини вцілілого як психологічний феномен в умовах війни та вимушеної міграції.

Предмет дослідження - психологічні особливості прояву синдрому провини вцілілого у шукачів тимчасового захисту та умови його подолання.

Мета дослідження - теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити особливості синдрому провини вцілілого у шукачів тимчасового захисту, а також визначити напрями його психологічного подолання.

Завдання дослідження: проаналізувати основні наукові підходи до дослідження синдрому провини вцілілого; розкрити специфіку прояву синдрому провини вцілілого у шукачів тимчасового захисту в умовах війни та вимушеної міграції; виокремити та схарактеризувати систему чинників, що впливають на рівень його прояву; дослідити рівні прояву синдрому провини вцілілого та чинники, що зумовлюють цей феномен; розробити психологічні рекомендації та апробувати тренінгову програму психологічної підтримки.

Методи дослідження Теоретичні (теоретичний аналіз, синтез, систематизація, порівняння та узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (анкетування, психодіагностичне тестування стандартизованими методиками); методи обробки та інтерпретації даних (описова статистика, кількісний і якісний аналіз, методи математичної статистики, зокрема коефіцієнт рангової кореляції Спірмена)

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у поглибленні наукових уявлень про синдром провини вцілілого як складний багаторівневий психоемоційний феномен, що формується під впливом воєнної травми, соціального контексту та тривалого стресу. У роботі систематизовано сучасні підходи до розуміння структури синдрому, уточнено його зв'язок із моральною травмою, посттравматичними реакціями та кризою ідентичності

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені рекомендації будуть сприяти подоланню синдрому провини вцілілого у шукачів тимчасового захисту. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою психологічної підтримки, спрямований на подолання синдрому провини вцілілого у шукачів тимчасового захисту, так як програма базується на травма-інформованому та ресурсно-орієнтованому підходах і може бути використана у практиці психологічної допомоги вимушеним мігрантам

Висновки. Синдром провини вцілілого є багатовимірним психологічним феноменом, що проявляється на емоційному, когнітивному та поведінковому рівнях і формується під впливом травматичного досвіду війни та умов вимушеної міграції

Емпіричні результати засвідчили наявність помірного середнього рівня провини вцілілого у вибірці з вираженою варіативністю показників, що дозволяє виділити групу підвищеного ризику

Встановлено статистично значущі зв'язки між рівнем провини, сорому, інтенсивністю травматичного стресу та показниками психічного благополуччя. Особливо дезадаптивний характер має сором, який тісніше корелює зі зниженням психологічної стійкості та благополуччя.

Доведено, що подолання синдрому провини вцілілого потребує комплексного, поетапного та ресурсно-орієнтованого підходу, який поєднає стабілізацію, роботу з моральними переживаннями та відновлення внутрішньої опори особистості

Ключові слова та словосполучення: синдром провини вцілілого, вимушена міграція, шукачі тимчасового захисту, моральна травма, сором, психологічна стійкість, психічне благополуччя.